

1. čtení: J 15, 7-21

3.čtení (poslání): 1J 2, 1-5

2. čtení (základ kázání): J 15, 12-15

To je mé přikázání, abyste se milovali navzájem, jako jsem já miloval vás. Nikdo nemá větší lásku než ten, kdo položí život za své přátele. Vy jste moji přátelé, činite-li, co vám přikazuji. Už vás nenazývám služebníky, protože služebník neví, co činí jeho pán. Nazval jsem vás přáteli, neboť jsem vám dal poznat všechno, co jsem slyšel od svého Otce.

Přečtená slova, tedy nejen textu kázání, ale i prvního čtení z Písma, jsou částí tzv. Ježíšových řečí na rozloučenou. Jako duchovní odkaz dvanácti učedníkům před cestou na kříž. Ostatní tři evangelisté takovou řeč nezapsali, snad ji ani neznali. Ale jejich podání je i v jiném ohledu jiné. Janovo evangelium se méně věnuje vnějším událostem a víc směřuje do hloubky. K duchovnímu dosahu všeho toho, co Ježíš učí a koná.

Proto jsou tam zapsána slova promluvená ve stínu kříže a hrobu, ale také už jako v jasu nedělního rána a pak dalších setkání Ježíše s učedníky. Pán jim vyložil, že odchází k Otci. A také co to znamená a bude i potom znamenat pro ně. Když tak mluvil, ještě s nimi tělesně byl, ale už sliboval příchod Ducha svatého, který přijde po něm, aby nezůstali opuštěni a vydáni světu napospas.

„Nikdo nemá větší lásku než ten, kdo položí život za své přátele.“ To řekl o sobě, protože právě to se chystal vykonat a také to pak dokonal. „Vy jste moji přátelé,…” to řekl, protože především právě za ně pokládal svůj život. Ta láska, nad níž nikdo nemá větší, je ta jeho k učedníkům. Také k nám, to můžeme s důvěrou přijmout jako ujištění trvajícím navěky pro nás i všechny další příchozí.

Ale ta věta pokračuje: „…činite-li, co vám přikazuji.“ Být přáteli Páně není jen tak samozřejmé. Je to vázáno na poslušnost přikázání. Divné přátelství, chtělo by se snad říct. Poslušnost, plnění příkazů, to přeci není mezi přáteli něčím obvyklým. To je pravda, mezi námi lidmi, při našem přátelství by požadavky na poslušnost asi naopak přátelství zpochybnily, snad i ničily.

Ale nezapomeňme, že Ježíš Kristus je Pán. A to takový, který už za nás, své přátele, které si vyvolil, položil svůj život. Mohli bychom tedy říct, že má právo klást požadavky a určovat podmínky. Ale ono to není ani tak jednoduché.

Příkazy jen tak, pro vlastní uspokojení, to dávají kaprálové na vojně, šéfové a představení, kteří nemusí nic vysvětlovat, jejich lid nemusí rozumět, ale jen poslechnout. Mezi přáteli to tak nepřichází v úvahu, a ten přítel největší, který pokládá za přátele svůj vlastní život by to určitě nikdy neudělal. Je to tedy jinak.

Představme si třeba zkušeného horského vůdce, který dává přikázání, aby se všichni dobře vybavili na cestu, navázali se na lano a pečlivě se navzájem jistili. To je příkaz od dobrého přítele, takový umožňuje dát se na cestu a pak zachraňuje životy.

Samozřejmě tou záchranou myslím také a nakonec život věčný, tedy život v plnosti Božího království. Protože život vezdejší, v těle, bývá často naopak následováním Pána Ježíše Krista vystaven nepohodě, nebezpečí a nakonec smrti. Tak jako byl pro nás vystaven jeho vlastní život v těle. S tím vědomím také mluvil a na nepřátelství světa výslovně upozornil.

To neznamená, že bychom pomoc zde, v těle, měli omezovat. Samozřejmě, že kdo miluje, není lhostejný vůči bližnímu v jeho dočasné nouzi – na tom se také pozná opravdovost lásky, odkazovat na věčnost může být jen cynická výmluva. A k životu věčnému směřuje často právě přátelství prokázané v obyčejné službě. Ale k věčnosti to vše zdejší a dočasné nakonec směřuje, a to je útěcha a povzbuzení, když se po lidsku lecos nedaří jak bychom si představovali a přáli.

Stejně, jako On miloval a miluje nás, tak i my se máme milovat navzájem. To je to přikázání, které nám, svým učedníkům a přátelům dal a stále dává. Kruh Boží lásky je tak uzavřen. Pán za nás, své přátele dal vlastní život. Chce, abychom (jako jeho přikázání) milovali sebe navzájem stejnou láskou, a tím byli jeho přátelé. Ten kruh vede k životu. Je životem samotným, na takové lásce záleží všechno ostatní.

Kruh bývá obvykle uzavřen, ale kruh Boží lásky je naopak otevřený, dává svobodu. Protože podřídit se Kristovu příkazu lásky, přijmout příkaz za svou vlastní vůli, to je svoboda Božího dítěte.

Sluha třeba také plní přikázání – koná svou službu, třeba dokonce i nějaký kult, předepsané úkony, ale neví ani proč. Nevědět a činit přikázání to sice může být správné, ale není to přátelství. Je-li přítel v podřízeném postavení, pak rozumí tomu, co od něho jeho nadřízený přítel očekává a dělá to pak odpovědně a s radostí jako na svém vlastním. Když víme co Pán činí (a my to víme), tak nejsme služebnictvo, ale přátelé. Přátelé Boží! Smíme svobodně s láskou jít jeho cestou, protože nás na tu cestu zve jako přátele. To zavazuje, ale hlavně také osvobozuje. Přátelé jsou věrní, protože milují. Pak jsou i stateční.

Přijímat vědomě Boží vůli, poznávat ji lépe, odpovídat na jeho lásku láskou k druhým, to je cesta do svobody Božího království. Tak nás formuje Boží přátelství k nám. Tak na něj odpovídáme.

Pane, jsme vděční za tvou lásku k nám, za to, že i nás chceš mít za přátele a ne sluhy. Prosíme, pomáhej nám dostát tomu, co od nás očekáváš. Uč nás milovat jako ty miluješ nás.

Amen